

Sáng kiến kinh nghiệm:**Chuẩn bị cho trẻ vào trường phổ thông****Trường MGTH TW3****1. Vì sao phải chuẩn bị cho trẻ vào học phổ thông?**

- Nếu như chúng ta trả lời câu hỏi này một cách sâu sắc, thấu đáo và khoa học thì chúng ta sẽ hiểu được đối với trẻ em, việc đến trường phổ thông được coi như là một bước ngoặt quan trọng trong cuộc đời, là một bước chuyển biến mang tính nhảy vọt vì trẻ có sự biến đổi giữa lớp mầm non lên tiểu học. Đó là việc trẻ được chuyển qua một lối sống mới với những hoạt động mới, một vị trí xã hội mới với những mối quan hệ mới của một người học sinh thực thụ.
- Chính vì thế là một giáo viên đang dạy ở lớp lá. Bạn đã chuẩn bị được gì cho trẻ của bạn bước vào trường phổ thông mà trẻ không bị hẫng hụt về tâm lý, cũng như có đầy đủ những tố chất sẵn sàng cho việc học phổ thông.
- Chúng ta đừng nghĩ, chuẩn bị cho trẻ vào trường phổ thông là dạy cho trẻ biết đọc, biết viết, làm các bài toán ở sách lớp 1. Quan điểm này thật là sai lầm và hiện nay cũng có một số phụ huynh và giáo viên đã mắc phải và làm ảnh hưởng không ít đến trẻ, có một số trẻ đã mắc phải một số bệnh khi trẻ lên lớp 1 như: bệnh chủ quan, bệnh sợ học, bệnh lơ là trong giờ học (vì trẻ đã biết trước)..., vô tình ta đã làm cho trẻ không cần phải tư duy, ghi nhớ trong giờ học, làm mai một đi khả năng tiếp cận tri thức, sáng tạo của trẻ.
- Chuẩn bị cho trẻ vào trường phổ thông là chuẩn bị toàn diện về mọi mặt không thiên về khía cạnh nào, và tùy theo lứa tuổi và đặc điểm tâm sinh lý của trẻ mà ta áp dụng các bài tập, giờ học, giờ chơi, sinh hoạt cho phù hợp.

2. Sau đây là những chuẩn bị của tôi ở lớp:

- Ngay từ khi nhận trẻ ở lớp chồi lên, buổi đầu tiên tôi và trẻ cùng trò chuyện với nhau, tôi chú ý nhìn vào tên của trẻ và trò chuyện để tạo mối quan hệ thân thiện với trẻ. Mục đích của tôi trong giờ trò chuyện này cho trẻ hiểu sau một năm học, lớn thêm một tuổi, học giỏi là được lên lớp mới, được làm anh chị các em lớp chồi, mầm. Trẻ rất thích được làm người lớn và khi đó trẻ ý thức được vai trò mới của mình, và hiểu được quy luật “lên lớp khác”.

- Chuẩn bị về thể lực cho trẻ là một việc làm hết sức quan trọng đòi hỏi tất cả chúng ta có sự quan tâm sâu sắc. Một cơ thể khoẻ mạnh là tiền đề vật chất giúp cho trẻ phát triển năng lực hoạt động trí tuệ ở trường phổ thông. Qua các giờ học thể dục của lứa tuổi: đi chạy, leo trèo, ném..., các vận động trong các giờ học khác, tôi còn cho trẻ rèn luyện vận động tinh, sự khéo léo của đôi bàn tay, của các giác quan: như trẻ tự xỏ quai giày, tự cài nút áo, trong giờ ăn, giờ chơi tôi tập cho trẻ sử dụng các đồ dùng sinh hoạt một cách khéo léo gọn gàng. Và những vận động bằng tay của trẻ càng khéo léo càng phong phú bao nhiêu thì càng dễ hình thành các thao tác trí tuệ bấy nhiêu.

- Ở lớp tôi dạy cho trẻ thói quen, khả năng tự phục vụ bản thân như trẻ tự xách cặp vở của mình, tự đút ăn, tự rửa tay, lau mặt, đánh răng, tự thay quần áo..., các thói quen này rất có ích cho trẻ, hình thành ở trẻ tính độc lập, không phụ thuộc ỷ lại người khác.

- Trẻ được phân công trực nhật làm việc vì tập thể, (xếp tô đĩa cho bạn, phơi khăn ra giá khăn,... thông qua hành động này trẻ còn học được một số quy luật trong phép đếm, 1:1, 1 bạn 1 tô, 1 muống, 1 khăn... Hoạt động lao động tập thể cũng góp phần cho trẻ làm quen đến những ảnh hưởng của cá nhân với tập thể. Tính tập thể rất cần thiết khi lên lớp 1.

- Qua các giờ học, tôi hình thành cho trẻ tư duy hình ảnh, trí tưởng tượng, óc sáng tạo, cơ sở của tư duy ngôn ngữ logic, sự linh hoạt các phương thức hoạt động nhận thức, kỹ năng phân loại, khái quát hoá, mô hình hoá, linh hoạt tiếng mẹ đẻ, các hình thức cơ bản của ngôn ngữ thông qua các môn học: Làm quen văn học, làm quen với toán, tạo hình, làm

quen chữ viết... Cụ thể như qua giờ Văn học: tôi kể truyện cho trẻ nghe truyện, cho trẻ kể lại truyện, kể chuyện sáng tạo, đóng kịch, dùng ngôn ngữ để diễn đạt, phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ, phát triển trí tưởng tượng, phát triển thính giác âm vị, sự khác nhau của các âm thanh.

- Hay trong giờ toán, tôi cho trẻ làm quen với các thuật ngữ toán học như “nhiều hơn, ít hơn, bằng nhau” tuy nhiên những thuật ngữ này được trả lời trong ngữ cảnh và trọn câu khi cô đặt câu hỏi: “số cà rốt như thế nào so với số cà chua”. Tại sao con biết? Làm thế nào để biết được số cà rốt nhiều hơn hoặc ít hơn số cà chua? Trẻ phải dùng ngôn ngữ để diễn đạt, và trẻ ở lứa tuổi này vừa học vừa chơi nên ta không cứng nhắc là dạy trẻ học mà thông qua chơi, mối tương quan giữa nhiệm vụ chơi và nhiệm vụ sẽ thay đổi dần. Số lượng nhiệm vụ giao cho trẻ dưới hình thức trò chơi ở đầu năm học sẽ được thay đổi dần bằng nhiệm vụ giao dưới hình thức học tập ở cuối năm.

- Làm quen chữ viết là một phần việc chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1. Hướng dẫn trẻ làm quen với chữ viết bằng hình thức bắt chước, nhập tâm kết hợp với trò chơi đồ chơi, trò chơi với chữ cái... tạo cho trẻ môi trường tự khám phá, nuôi dưỡng sự hứng thú cho trẻ, tạo cơ sở cho trẻ học tốt ở phổ thông, ở lớp tôi tạo môi trường chữ cho trẻ có nghĩa là tôi viết tên ở các đồ dùng, đồ chơi, mặc dù trẻ không đọc được nhưng trẻ biết chữ đó ghi là gì. ghi tên trẻ ở các hồ sơ cá nhân, trên dép, trên các bảng biểu như: bảng phân công trực nhật bàn ăn, bảng phân công trẻ tưới cây... Mặc khác khi cho trẻ vui chơi, tôi cũng chuẩn bị giấy viết ở mỗi góc chơi, góc bác sĩ trẻ dùng viết ghi tên bệnh nhân, góc bán hàng dùng viết ghi tên các mặt hàng, góc khoa học ghi lại các kết quả nghiên cứu..., đôi với trẻ có thể chỉ là vẽ một vài nét nguệch ngoạc trên giấy hoặc viết một hai từ. Tuy nhiên tôi thấy rằng nhiều trẻ bị cuốn hút bởi giấy, viết và kỹ năng viết trước khi trẻ biết đọc, trẻ viết tên bệnh nhân ra sau đó mới gọi bệnh nhân vào khám bệnh. Hình thành ở trẻ tính hiếu kỳ đối với ngôn ngữ viết là hứng thú với những nét nguệch ngoạc hoặc vẽ gì đó.

- Chính từ đây phát triển hứng thú sao chép các đối tượng hoặc chữ cái.

- Làm quen trẻ với kỹ năng đọc cụ thể thông qua việc đọc truyện cho trẻ nghe, tôi áp dụng biện pháp đọc cho trẻ nghe truyện tới đoạn truyện hấp dẫn tôi dừng lại cho trẻ tưởng tượng chuyện gì sẽ xảy ra sau đó, trẻ sẽ kể tiếp cho cô và trẻ khác nghe, sau cùng tôi mới đọc tiếp đoạn cuối, qua việc trẻ ồ lên đoạn cuối của câu chuyện khác với tưởng tượng của các bạn, hoặc có khi tôi dừng lại để ngày mai mới đọc, có một số trẻ đến nơi để truyện của tôi và tự đọc theo ý mà trẻ suy nghĩ ra, trẻ có nhu cầu học chữ để có thể tự đọc truyện mà không cần người khác .
- Thông qua các ngày hội lễ, tôi cho trẻ làm các tấm thiệp và ghi vào đấy lời chúc mừng của mình, gửi đến cho các bạn, hoặc khi bạn bị ốm trẻ viết lời chúc bạn mau bình phục... những nét chữ nguệch ngoạc trẻ viết vào thể hiện sự quan tâm chăm sóc nhau giữa trẻ với nhau. Hoặc khi trẻ trả lời những câu hỏi của cô hoặc những thắc mắc của trẻ tôi đều ghi lại và treo lên bảng, tạo môi trường khuyến khích đưa trẻ quan tâm đến chữ viết.
- Trong khi đi tham quan dã ngoại là nơi cho trẻ hiểu được thế giới xung quanh và cũng là nơi mà tôi khơi gợi ở trẻ lòng ham muốn đọc chữ. Đến nơi xem thú, tôi đọc cho trẻ nghe những cái bảng quy định cho mọi người vào công viên như: không dẫm lên cỏ, khu vực cấm tới gần ở những nơi có điện, giúp trẻ hiểu rằng việc đọc được chữ là rất bổ ích. Hoặc khi tới các chuồng động vật tôi đọc cho trẻ nghe tên con vật, môi trường sống, thức ăn, sinh sản của các con vật... trẻ lớp tôi đã phát biểu: “cô Vy hay quá con vật nào cô cũng biết”, tôi chưa trả lời thì có trẻ khác nói chen vào “Vì cô Vy biết đọc nên cô đọc ở bảng treo” dần dần trẻ cũng hiểu việc biết đọc là có lợi như thế nào đối với trẻ.
- Ngay trong sinh hoạt ăn ngủ, đi vệ sinh, tôi cũng hình thành thói quen đúng giờ giấc, có nề nếp nhằm hình thành ở trẻ khả năng tự kiểm chế, thói quen tốt...
- Ở mọi lúc mọi nơi khi trẻ làm tốt tôi đều động viên khen trẻ bằng những câu nói “con giỏi lắm, con lớn rồi đấy, giỏi nên sắp được lên lớp 1 rồi”, giúp trẻ hiểu được mình đã lớn. Và có tâm thế chuẩn bị lên lớp 1.

- Khi được nhà trường tổ chức dẫn trẻ đi thăm trường Tiểu Học, tôi tạo bầu không khí hứng thú cho trẻ, khi vào trường giải thích cho trẻ biết các phòng ban, bàn ghế đồ dùng, sân chơi, các bảng biểu của trường tiểu học...
- Tuyên truyền cho phụ huynh là vấn đề mà tôi quan tâm vì chính phụ huynh là trợ thủ đắc lực giúp tôi trong vấn đề phối hợp chăm sóc giáo dục các cháu. Tôi thường xuyên trao đổi với phụ huynh về tình hình học tập của trẻ, vấn đề về ngôn ngữ của trẻ, trẻ đã làm được gì ở lớp, những gì mà trẻ quan tâm... Tôi trao đổi cho phụ huynh hiểu và ủng hộ những gì mà tôi đã chuẩn bị cho trẻ khi vào lớp 1.

3. Tóm lại

- Chuẩn bị cho trẻ vào học phổ thông được đặt ra một cách nghiêm túc và khoa học đối với mỗi giáo viên Mầm Non, và trong tất cả mọi hoạt động sinh hoạt của trẻ trong trường Mẫu Giáo đều có thể là bước chuẩn bị cho trẻ vào học phổ thông. Nhưng chuẩn bị như thế nào để đạt được hiệu quả cao nhất? Đó là vấn đề quan trọng mà bất cứ ai làm công tác giáo dục đều phải chú ý tới.
- Tôi mong muốn các giáo và các bạn góp ý cho “kế hoạch chuẩn bị cho trẻ học phổ thông của tôi” để bài sáng kiến này có thể là một kinh nghiệm nhỏ cho sinh viên tham khảo.

Tham khảo: <https://vndoc.com/tai-lieu-hay-cho-tre>